

Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd.
(ÖYAK)
Ana Sözleşmesi

KURULUŞ

Bu ana sözleşmeyi kuruluşta imzalayan ortaklarla sonradan kabul edip ortaklığa alınacak ortakların sosyal, kültürel, üretim, tüketim, pazarlama, ve finans gereksinmelerini karşılamak ve yerine getirmek amacıyla, Kooperatif Yasa ve İlkelerine uygun olarak **Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd.** kurulmuştur.

1) İSİM ADRES VE FAALİYET SAHASI

- a) **İsim:** Kooperatifin ismi Kıbrıs Türk Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd. olacaktır. Kısa ismi ise (Öyak) olacaktır.
- b) **Adres:** Öyak'ın merkezi Abdullah Parla Sokak, Sinem Apartmanı, Çağlayan Lefkoşa.
- c) Kooperatifin faaliyet sahası KKTC 'dir. Yönetim kurulu kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile merkez dışında yeni şube veya şubeler açabilir.
- d) Öyak, genel kurul kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile yurt içi ve yurt dışındaki kooperatiflerle ortaklık yapabilir, üst kooperatif kuruluşlarına üye olabilir ve/veya üst kooperatif birliği kurabilir.

2) KOOPERATİFİN AMAÇLARI

Üyelerinin menfaatlerini geliştirmek üzere;

- a) Üyeleri tasarrufa teşvik etmek ve üyelerin kontrol ve nezareti altında mevduata uygun faiz vermek.
- b) Üyelerin ihtiyaçları doğrultusunda uygun faiz ve ödeme koşuluyla kısa ve uzun vadeli kredi sağlamak ve bu amaçla kredi kaynakları bulmak ve bu kaynakları geliştirmek.
- c) Üyelerin tüketim gereksinmelerini karşılamak ve/veya bu amaç doğrultusunda işyeri açmak, kurmak, çalıştırmak ve devletin yapacağı her türlü tahsisi kabul etmek, özel şirketlerle her türlü işbirliği yapmak ve geliştirmek, başka kooperatiflerle bu konuda işbirliği yapmak, ortaklıklar oluşturmak ve üst kooperatif kuruluşlarına üye olmak.
- d) Üyelerin, dinlenme tesisi için arsa satın almak veya kiralamak, kredi almak, dinlenme tesisini inşa etmek ve/veya kiralamak. Bu amaçla gerekli yönetmelikleri yönetim kurulu tarafından hazırlayarak Kooperatif Şirketler Mukayyitliği 'nin onayı ile uygulamak.
- e) Üyelerine çağdaş kooperatifçilik hizmetlerini götürmek.
- f) Kooperatifin kendi amaçları doğrultusunda taşınır ve/veya taşınmaz mal alımı, satımı, kiralanması, iş araçları ve gereçleri satın almak, kiralamak.
- g) Sigorta şirketi kurmak veya sigorta acenteliği olarak üyelerine her türlü sigortacılık hizmeti vermek

Taşınmaz mal alım ve satımları için önceden Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayının alınması şarttır.

3) HİSSE SERMAYESİ

- a) Öyak'ın hisse sermayesi mevcut olan 150,000._ adet hisseye ek olarak çıkarılacak 1.00._ TL değerindeki 150,000._ adet hisse ile hisse sayısını toplam 300,000._ adete ve hisse sermayesinin toplamı ise 300,000._(üç yüz bin) TL'ye yükseltilecektir.
- b) Tamamıyla ödenmiş her hisse için bir hisse senedi düzenlenir. Bu hisse senedine yönetim kurulu'nun en az 5 üyesi ve sekreter tarafından kooperatifin mührü vurularak imza konur.

- c) Kooperatifin hisseleri yönetim kurulu'nun onayı ile başka bir üyeye devredilebilir. Devredilen her hisse için devreden tarafından kooperatife 25.00_Krş. harc ödenir. Ölen bir üyenin hisseleri kanuni varisleri adına açılacak bir mevduat hesabına devredilecek ve bu hisse veya hisseler için ölüm tarihinden itibaren hisse temettüsü ödenmeyecektir.
- d) Hiç bir ortak hisse sermayesinin 1/10'undan fazlasına sahip olamaz.

4) MECBURİ AYLIK YATIRIM (MAY)

- a) Her ortak her ay asgari ücretin %10'unu geçmemek kaydıyla yönetim kurulunun belirleyeceği MAY'ı yatırmakla yükümlüdür. Bu yatırımın %60'ı Türk Lirası geriye kalan %40'ı ise üyenin talebine göre STG veya Euro'ya dönüştürülerek hesaplara yatırılacaktır. Üye kendi isteğiyle daha fazla yatırım yapabilecektir. Bu yatırımlara uygulanacak faiz oranı, serbest faiz esasları ve kooperatifin devamlılığı ilkesi gereğince vadeli mevduata verilecek yıllık faiz oranını aşmamak kaydıyla yönetim kurulu tarafından belirlenir. Kooperatif Şirketler Mukayyitliği 'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- b) Mecburi Aylık Yatırımlar faizleri ile birlikte bir üyenin emekliliğe sevk edildiği veya üyelik vasfını kaybettiği veya üyelikten istifa ettiği taktirde azami üç ay içerisinde ödenebilecektir. Mecburi aylık yatırımlar üye emekli olduğunda ve emekliliğini müteakip 3 yılda bir MAY miktarının %80'i oranında çekilebilecektir. Ayrıca emekli olmayıp MAY'larını düzenli yatıran (yatırımlarında eksiği bulunmayan) üyeler isterlerse 10 yılda bir, en az 10 yıllık yatırım yaptığı para birimindeki biriken Mecburi Aylık Yatırımlarının %50'sini alabileceklerdir. Ödemeler, talep edilen tarihten itibaren azami üç ay içerisinde gerçekleştirilebilir. Donuğa düşmüş borcu olan üyelerin MAY'ları borçlarına aktarılacak bakiyesi varsa kendilerine ödenecektir.
- c) Toplu istifalarda MAY'lar 6 ay içerisinde ödenebilecektir.
- d) Faizler her mali yıl sonunda mecburi aylık yatırımlara eklenecektir. İstifa eden üyelere vadesiz mevduat faizi verilecektir.

5) ÜYELİK

- a) Aşağıdaki evsafa haiz olanlar Öyak'a üye olabilirler.
1. Fiilen herhangi bir okulda kadrolu veya en az ardışık 3 eğitim yılı, tam eğitim dönemi, tam zamanlı sözleşmeli öğretmenlik yapıp hala hazırda öğretmenliğe devam eden ve en az 10 yıllık öğretmenlik yaptıktan sonra emekli olanlar,
 2. Eğitim Bakanlığı ve bu bakanlığa bağlı devlet okullarında ve onlara bağlı birimlerinde görevli tam zamanlı çalışanlar,
 3. Üyenin vefatından sonra en çok 6 ay içerisinde üyelik başvurusunda bulunması koşuluyla vefat etmiş üye öğretmenlerin eşleri
 4. Öyak'a üye öğretmenlerin eşleri,
 5. Öyak çalışanları ve eşleri,
 6. Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası'nın kadrolu ve tam zamanlı çalışanları, amacı aynı olan başka bir kooperatife üye olmamak kaydı ile Öyak'a üye olabilir.
- b) İhtiyat akçesine geçirilmek üzere yürürlükteki asgari ücretin %1'i (yüzdebir) kadar giriş ücretini peşin ödemiş bulunmalıdır.
- c) Her üye en az 25 hisse senedi alır. Hisse bedeli yönetim kurulunun uygun göreceği taksitte ödenir.
- d) Bu ana sözleşmenin 4. (dördüncü) maddesi gereğince MAY fonuna iştirak etmiş olmalıdır.

- e) Üyelik için bu anasözleşmeyi kabulettiğini, buna uyacağını bildiren bir dilekçe ile müracaat eder. Üyeliği yönetim kurulunun ekseriyeti tarafından onaylanmalıdır. Dilekçesi yönetim kurulu tarafından reddedilen bir kimse red kararının tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde kanıtlayıcı belgeler ile birlikte mukayyide itirazda bulunabilir. Üyelik başvurusunda mukayyidin vereceği karar ilgili şahıs ve Öyak'ı bağlar ve bu başvuru uygun görüldüğü takdirde başvuru sahibi üyelik siciline üye olarak kaydedilir.
- f) Genel kurulda her üyenin bir oyu vardır ve oyunu şahsen kullanır. Üyelerin genel kurula katılabilmeleri için Öyak'a karşı tüm mükellefiyetlerini yerine getirmiş olması ve 3 yıldan eski üyeler için, genel kurul tarihinden önceki son 36 ay içindeki mecburi aylık yatırımlarının; son 3 yılda üye olanların ise üye olduğu tarihten itibaren genel kurul tarihine kadar olan mecburi aylık yatırımlarının tümü ödenmiş olmalıdır.
- g) Kooperatifin borçları için her üyenin sorumluluğu almış olduğu hisselerin 5 (beş) katını aşamaz. Bu sorumluluk kendisini ve kanuni varislerini kapsar.
- h) Öyak'ın amaçlarına veya kooperatif yasa ve ilkelerine aykırı davranışlar, aykırı iş yapanlar, Öyak'tan sağladıklarını başkalarına devredenler, satanlar, amaç dışında kullananlar üyelik haklarını yitirirler.
- i) Öyak'a üye olma ve üyelikten çıkarılma kooperatif yasa ve ilkelerine uygun olarak yapılır.

6) YÖNETİM KURULU

- a) Yönetim kurulu, üyeler arasından 3 (üç) yıl müddetle görev almak üzere genel kurul tarafından 9 kişi olarak seçilir.
- b) Yönetim kurulu kooperatifin işlemlerini yürütürken basiretli, gayretli ve makul olmalıdır. Aksi takdirde kooperatif kanunları, tüzük ve diğer kurallar ile kooperatifin ana sözleşme hükümlerine aykırı hareket ederlerse meydana gelecek herhangi bir zarar ziyandan sorumlu olacaklardır.
- c) Yönetim Kurulu her yıl iki defadan az olmamak üzere içinde bulunulan yıla ilgili geçici bilanço ve kar-zarar hesaplarını kooperatifin sitesinde yayınlar.
- d) Yönetim Kurulu Başkanlığı görevi iki dönemle ve her koşulda 6 yıl ile sınırlıdır. Bu madde daha önce yönetim kurulu başkanlığı yapmış olanları da kapsar.
- e) Yönetim kurulu üyeliği görevi 3 dönemle ve her koşulda 9 yıl ile sınırlıdır. Bu madde daha önce yönetim kurulu üyeliği yapmış olanları da kapsar.

7) AZAMI BORÇLANMA VE MEVDUAT KABUL SINIRI

- a) Kooperatif toplam olarak 150,000,000._ (Yüzellimilyon) Euro ve/veya muadili Türk Lirasını geçmemek üzere her türlü döviz ve Türk Lirası borçlanabilir ve/veya mevduat kabul edebilir.
- b) Kooperatif, Fasıllık 114 Kooperatif Şirketler Yasası madde 35(1)'de tanımlanan kişi ve kurumlardan ve üyelerinin oluşturduğu sosyal, kültürel, sendikal ve diğer hizmet maksatları için oluşturulacak birimlerden mevduat kabul edebilir.
- c) Yönetim kurulu Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile mevduatlar ve MAY'lar için özel kurallar koyabilir ve bunları tadil edebilir.
Kooperatif tarafından alınacak kredilere uygulanacak faiz oranı serbest faiz esasları ve kooperatifçilik prensipleri dikkate alınmak suretiyle yönetim kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- d) Kabul edilecek mevduata uygulanacak faiz oranı serbest faiz esasları ve kooperatifin devamlılığı ilkesi ve tüm koşullarla etkenler dikkate alınmak suretiyle yönetim kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'ne bildirimle yürürlüğe girer.

e) Yönetim kurulu, Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile, yatırımlar için yönetmelikler yapabilir ve değiştirebilir.

8) AZAMI KREDİ VERME SINIRI

- a) Yönetim kurulu, uygun göreceği şahsi kefalet, menkul ve/veya gayri menkul teminat karşılığı üyelerine, Fası 114 Kooperatifler Şirketler Yasası 34. Maddenin 4.Fıkrasında yer alan en üst miktara kadar Türk Lirası veya döviz kredisi verebilir.
- b) Üyelere verilecek krediler üzerinden alınacak faiz oranı, kooperatifin malidurumu ve öncelikle mevduat maliyeti, serbest faiz esasları ve kooperatifçilik prensipleri dikkate alınmak suretiyle yönetim kurulu tarafından saptanır ve Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'ne bildirimle yürürlüğe girer.
- c) Yönetim kurulu kooperatiften borçlanacak üyelerin maaşlarının doğrudan doğruya Kooperatife yatırılmasını sağlayacak vekaletname, taşınır ve/veya taşınmaz mal ipoteği vermelerini isteyebilir.
- d) Üyelere verilecek kredilerde alınacak kefalet ve teminatlar yönetim kurulu tarafından ilgili yasal mevzuat dikkate alınmak suretiyle saptanacak ve tüm krediler yönetim kurulu'nun uygun göreceği taksitlerle geri alınacaktır.
- e) Kooperatifte hesabı olan tüm üyelerin ve tüzel kişilerin muameleleri yönetim kurulu'nun belirleyeceği bir muhasebe harcı ile borçlandırılacaktır.
- f) Yönetim Kurulu Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'nin onayı ile mevduat ve kredi işlemleri için hususi nizamata yapabilir veya tadil edebilir.

9) NET GELİRLERİN DAĞITIMI VE YEDEK AKÇE

- a) Kooperatifin hesapları her yıl 31 Aralık'ta kapatılır.
- b) **Net Kar:** Gayri safi hasıladan her nevi masraflar, vergi ve harçlar, faizler, amortisman, karşılıklar ve yönetim kurulu kararı ile ayrılması gereken fonlar çıktıktan sonra geriye kalan kısımdır. (Bu miktardan geçen yıllar zararı (eğer varsa) düşüldükten sonra kalan kısım aşağıdaki şekilde dağıtılacaktır.
- i. Net karın **%85'i (yüzde seksenbeş)** yedek akçeye alınır. Yedek akçe kooperatifin amaçlarını yerine getirmeye ayrılır. Ortaklar arasında bölünmez.
- ii. Net karın **%5 'i (yüzde beş)** eğitim ve sağlık fonuna ayrılır. Eğitim ve sağlık fonunun idaresinden yönetim kurulu sorumlu olacaktır. Yıl içerisinde fonda biriken miktarların tükenmemesi durumunda, bakiye müteakip yıla devredebilir.
- iii. Net karın **%5'i (yüzde beş)** ödenmiş olan hisse sermayesi üzerinden yönetim kurulu kararı ve Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayı ile hisse sermayesine temettü verilebilir. Ancak hisse sermayesine ödenecek temettü her halükarda fasıl 114 kooperatif şirketler yasasının 54. maddesi altında hazırlanan kooperatif şirketler tüzüğünde belirtildiği şekilde Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.'in yıllık mevduata ödediği faiz oranını aşamaz. İlgili temettü ödemelerinden sonra herhangi bir miktarın kalması halinde dağıtılmayan iş bu bakiye miktar ihtiyat akçesine aktarılacaktır.
- iv. Net karın **%5'i (yüzde beş)** Öyak üyelerinin tümünün kullanımına sunulacak olan Dinlenme Tesisi Fonu'na ayrılır. Bu fonun idaresinden Yönetim Kurulu sorumlu olup, alınan kararlar Kooperatif Şirketler Mukayyidi'nin onayına tabi olacaktır.

10) KOOPERATİFİN TASFİYESİ

- a) Kooperatif Şirketler kanun ve nizamatları hükümlerine tabi olmak şartı ile Öyak'ın dağılması halinde tüm mükellefiyetlerinin tasfiyesine müteakip Öyak'ın net aktifleri Kooperatif Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılır.

11) KOOPERATİF ŞİRKETLERİ KANUN VE NİZAMATI

a) K.T. Öğretmenler Yardımlaşma Kooperatifi Ltd.'in ana sözleşmesi kooperatif şirketler kanunu (Fasıl 114, 28/1959 – 51/1983 – 28/2002) sayılı tadil kanunu kooperatif şirketler nizamı ve bunların üzerine kaim olacak kanunlarla nizama tabidir. Kooperatif bu kanunlar nizam ve bu ana sözleşme hükümleri gereğince idare edilir. Ana sözleşmede mevcut olmayan herhangi bir konu kooperatif şirketler kanunu ve sair nizamatlar ışığında işlem görür.